

Dosarul nr. 2r-331/22

2-220029577-01-2r-28062022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. M. Țurcan)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. I. Dutca, D. Băbălău, N. Budăi)

DECIZIE

15 iulie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Ghenadie Duca,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Elex-SRL” împotriva Lilianeii Duca și Ghenadie Duca cu privire la încasarea datoriei, penalității și cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 26 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Ghenadie Duca împotriva hotărârii din 15 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a ț ă :

La 28 februarie 2020, SRL „Elex-SRL” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Lilianeii Duca și Ghenadie Duca, solicitând încasarea sumei de 17754 euro, cu titlu de tranșe restante, suma de 5763,41 euro, cu titlu de penalitate, suma de 376,21 euro cu titlu de dobândă de întârziere și suma de 15046 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată.

Prin hotărârea din 15 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă acțiunea înaintată de SRL „Elex-SRL” împotriva Lilianeii Duca și Ghenadie Duca. S-a încasat în mod solidar din contul Lilianeii Duca și Ghenadie Duca în beneficiul SRL „Elex-SRL” suma de 17 754 euro, cu titlu de tranșe restante, suma de 5763,41 euro, cu titlu de penalitate, suma de 376,21 euro, cu titlu de dobândă de întârziere, iar în total suma de 23893,62 euro, în lei moldovenești la cursul oficial al Băncii Naționale a Republicii Moldova la momentul executării. S-a încasat în mod solidar din contul Lilianeii Duca și Ghenadie Duca în beneficiul SRL „Elex-SRL” suma de 15046 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

La 11 martie 2022, Ghenadie Duca a declarat apel nemotivat și netimbrat împotriva hotărârii din 15 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe în partea încasării penalității în mărime de 5763,41 euro și dobânzii de întârziere în sumă de 376,21 euro și pronunțarea unei noi hotărâri în această parte de respingere a acțiunii. Totodată, apelantul a indicat că motivele de fapt și de drept, pe care se întemeiază apelul, le va

prezenta ulterior într-o cerere de apel suplimentară după ce va lua cunoștință de hotărârea integrală a primei instanțe.

Prin încheierea din 03 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Ghenadie Duca, s-a acordat apelantului termen până la 25 mai 2022, pentru lichidarea neajunsurilor cererii de apel și anume, să prezinte în Direcția evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Chișinău apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat în mărime de 2716,59 de lei. S-a explicat apelantului că în caz dacă nu vor fi lichidate în termenul stabilit neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită fără examinare.

La 29 aprilie 2022, Ghenadie Duca a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii din 15 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, însă fără a prezenta dovada de plată a taxei de stat.

Prin încheierea din 26 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, a fost restituită cererea de apel depusă de Ghenadie Duca împotriva hotărârii din 15 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motiv că apelantul în termenul stabilit de instanță nu a înlăturat integral neajunsurile cererii de apel și anume, nu a prezentat dovada de achitare a taxei de stat.

La 15 iunie 2022, Ghenadie Duca a declarat recurs împotriva încheierii din 26 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a încheierii recurate cu restituirea cauzei spre rejudecare.

În motivarea recursului Ghenadie Duca a indicat că, la emiterea încheierii din 26 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău instanța de apel nu a elucidat pe deplin circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei, a fost încălcată aplicarea normei de drept procedural, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu materialele dosarului, în acest context încheierea în cauză este ilegală și pasibilă casării.

A considerat că, instanța de apel eronat a aplicat prevederile art. 369 alin. (1^a) CPC, constatând că apelantul nu a achitat taxa de stat, or, prin ordinul de încasare a numerarului din 24 mai 2022 a fost achitată taxa de stat și prezentat bonul instanței de apel, însă nu cunoaște din care motive instanța nu l-a recepționat.

Recurentul a susținut că, prin încheierea din 26 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost limitat în dreptul de a avea acces la justiție și dreptul la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la data de 26 mai 2022 și a expediat copia încheierii în adresa lui Ghenadie Duca la data de 27 mai 2022 (f.d.217), însă la materialele cauzei lipsesc date care ar confirma recepționarea acesteia.

Astfel, recursul declarat la data de 15 iunie 2022, este în termen.

La 28 iunie 2022 în adresa intimaților Liliana Duca și SRL „Elex-SRL” a fost expediată copia recursului declarat de Ghenadie Duca cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, însă intimații nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv (f.d. 230).

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza

copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Potrivit art. 365 alin. (1) lit. d) și e) și alin. (4) din Codul de procedură civilă, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, probele invocate în susținerea apelului. La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Conform art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Din materialele cauzei rezultă că prin hotărârea din 15 februarie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de SRL „Elex-SRL” a fost admisă integral.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 11 martie 2022, Ghenadie Duca a depus cerere de apel nemotivată și netimbrată, solicitând admiterea acesteia, casarea hotărârii din 15 februarie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, în partea încasării penalității în mărime de 5763,41 euro și dobânzii de întârziere în sumă de 376,21 euro și pronunțarea unei noi hotărâri în această parte de respingere a acțiunii. Totodată, apelantul a indicat că motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul le va prezenta ulterior într-o cerere de apel suplimentară, după ce va lua cunoștință cu hotărârea integrală a primei instanțe.

Prin încheierea din 03 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Ghenadie Duca și s-a acordat apelantului termen până la 25 mai 2022, pentru lichidarea neajunsurilor cererii de apel și anume, să prezinte în Direcția evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Chișinău apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat în mărime de 2716,59 de lei. S-a explicat apelantului că în caz dacă nu vor fi lichidate în termenul stabilit neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită fără examinare.

Copia încheierii Curții de Apel Chișinău din 03 mai 2022 a fost comunicată apelantului (f.d.205, 206), care a confirmat recepționarea informației, indicând adresa pentru citare, mun. Chișinău, str. N. Zelinski, 31, ap. 13, fapt confirmat prin telefonograma anexată la materialele cauzei (f.d.206).

La 06 mai 2022, Ghenadie Duca a prezentat cererea de apel motivată, însă fără a anexa dovada de plată a taxei de stat.

Ca urmare, prin încheierea din 26 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, a fost restituită cererea de apel depusă de Ghenadie Duca împotriva hotărârii din 15 februarie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din motiv că apelantul în termenul stabilit de instanță nu a înlăturat integral neajunsurile cererii de apel, și anume nu a prezentat dovada de achitare a taxei de stat.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art. 111 alin. (1) – (4) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului. Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.

În conformitate cu prevederile art.112 alin. (4) din Codul de procedură civilă, dacă actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanța judecătorească ori în o altă organizație, termenul se consideră expirat la ora care încheie programul lor sau la care încetează operațiunile respective. Instanța ține să menționeze că în cazul în care instanța de judecată a stabilit data și ora până la care trebuie efectuată acțiunea (operațiunea) procesuală, partea care trebuie să o execute are obligația de a îndeplini acțiunea (operațiunea) respectivă până la data și ora indicată în actul de dispoziție judecătorească. Termenul imperativ stabilit de către instanța de judecată (judecător) este unul obligatoriu și peremptoriu, asemenea celui prevăzut de lege.

Din norma de drept citată rezultă că, în cazul în care instanța de judecată a stabilit data și ora până la care trebuie efectuată acțiunea (operațiunea) procesuală, partea care trebuie să o execute are obligația de a îndeplini acțiunea (operațiunea) respectivă până la data și ora indicată în actul de dispoziție judecătorească. Termenul imperativ stabilit de către instanța de judecată (judecător) este unul obligatoriu și peremptoriu, aceluși prevăzut de lege. Mai mult ca atât, în cazul în care actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanța judecătorească ori într-o altă organizație, termenul se consideră expirat la ora la care se încheie programul lor sau la care încetează operațiunile respective.

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Verificând circumstanțele cauzei în raport cu normele de drept citate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

consideră justă soluția instanței de apel de restituire a cererii de apel depusă de Ghenadie Duca, or, Curtea de Apel Chișinău în încheierea din 26 mai 2022 a indicat data (*până la 25 mai 2022*), precum și a identificat locul precis (concret) unde apelantul trebuia să prezinte apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat în mărime de 2716,59 de lei, însă în termenul stabilit de instanță Ghenadie Duca nu a prezentat la Direcția Evidență și Documentare Procesuală (cancelarie) a Curții de Apel Chișinău dovada de plată a taxei de stat.

Nu poate fi reținut argumentul invocat de Ghenadie Duca în cererea de recurs precum că, ordinul de încasare a numerarului din 24 mai 2022 în sumă de 3570 lei, a fost prezentat instanței, dar nu cunoaște din care motive instanța nu l-a recepționat. Or, Ghenadie Duca nu a prezentat probe care ar confirma expedierea prin intermediul oficiului poștal în adresa Curții de Apel Chișinău, sau prezentarea personală în Direcția Evidență și Documentare Procesuală (cancelarie) a Curții de Apel Chișinău, a ordinului de încasare a taxei de stat, astfel afirmațiile recurentului în acest sens fiind declarative.

Totodată Colegiul constată că, la depunerea cererii de apel motivată din 06 mai 2022, la rubrica „anexă” apelantul/recurentul a șters cu pixul mențiunea privind anexarea dovezii de plata a taxei de stat în sumă de 3570 lei, confirmând excluderea mențiunii date, prin aplicarea repetată a semnăturii acestuia.

La acest capitol se rețin dispozițiile art. 56 alin. (3) și art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, care statuează că, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

În circumstanțele menționate nu poate fi invocat faptul că lui Ghenadie Duca i s-ar îngrași accesul la justiție, precum și că nu i s-ar garanta posibilitatea exercitării căii de atac și dreptul la apărare or, împrejurările expuse supra reliefează că, instanța de apel a acordat posibilitatea apelantului, având în vedere inclusiv principiul contradictorialității, să-și poată valorifica drepturile garantate de legislația națională, precum și de Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

De altfel, art. 10 alin. (3) din Codul de procedură civilă, statuează expres că sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Astfel, Colegiul reține ca fiind întemeiată concluzia instanței de apel privind restituirea apelului ca urmare a neconformării indicațiilor instanței de apel în termenul acordat, având în vedere că legislația în acest sens reglementează expres termenele, precum și condițiile de acceptare a cererilor de apel, iar prin impunerea unor termene limite în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Din considerentele menționate, având în vedere că instanța de apel la emiterea încheierii contestate s-a conformat prevederilor legale corelate cu circumstanțele

cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat și va menține încheierea contestată.

În conformitate cu art. 427 lit. a) și art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Ghenadie Duca.

Se menține încheierea din 26 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societate cu Răspundere Limitată „Elex-SRL” împotriva Lilianei Duca și Ghenadie Duca cu privire la încasarea datoriei, penalității și cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic